

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdani na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrta leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.
(Novejše vesti.)

Dunaj 18. Brzjavno se poroča, da je Nj. Velič. ladija »Frundsberg« priplula včeraj v Shanghai, kjer ostane delj časa. Na krovu vse zdravo.

Budimpešta 18. »Budapester Correspondenz« je od kompetentne strani pooblaščen izjaviti, da so popolnoma neutemeljena poročila listov, ki trdijo, da je cesar sprejel ogerskega ministra za domobranstvo, barona Fejervarya, v avdienco, preden se je pričela seja zbornice poslancev. Baron Fejervary je bil včeraj samo enkrat in sicer po seji poslanske zbornice sprejet od Nj. Velič. cesarja v avdienco, za katero je prosil v popolno drugi stvari kakor v tej, o kateri je bila razprava v državnem zboru.

Budimpešta 18. (Zbornica poslancev). Poslanec Hollo je predlagal, naj zbornica pred idemnitetnimi predlogi razpravlja o Hentzijevi aferi. Predlog se je odklonil, ker sta ministerski predsednik Banffy in predsednik zbornice Szilagy izrekli proti njemu. Ker je jutri imendan umrle kraljice, ne bode seje.

Prihodnja seja bode v ponedeljek. Dnevni red: Idemnitetna predloga.

Pariz Minister za kolonije je od guvernerja v Duyani prejel depešo, v kateri se mu naznanja, da se je sklep kasacijskega sodišča naznanil Dreyfusu.

Sassari (Italija) 18. Na celem otoku močno dežuje. Nekaj mostov se je podrlo. Na različnih krajih je polje preplavljeno. V provinci Cagliari je prišlo baje več ljudi ob življenje. Na obrežju je hud vihar. Več ladij, ki so hotele odpluti, se je moralo vrniti nazaj v pristanišče. V Serramano traja vihar že 18 ur. Več hiš se je zrušilo.

London 18. »Times« izražajo v uvodnem članku svoje zadoščenje na priznanju nemških listov, da je dobra misel Chamberlainova, naj bi si, navzlic sotekmovanju v trgovini, Anglija in Nemčija stali na strani v velikem gibanju človeštva. Anglija nima nikakega prepira z Nemčijo in obe državi lahko skleneta trajno prijateljstvo.

London 18. Brzjavno se poroča z Kardiiffa, da je na ladiji »Segehsen«, napolnjeni premogom, nastala eksplozija. Ladija je v plamenu, več oseb je ranjenih.

S severa.*)

II.

»Slovanský přehled«! — Pregled po svetu našem, po širnem svetu slovanskem!

Povdaril sem zadnjič že važnost njegovo. Sedaj pak hočem malo bolj detaljno razgledati vso stvar. Prijatelj nisem nikakih »pravcev«, zatorej bom razgledaval brez njih kar po domače...

Mej dopisi stoji na prvem mestu list iz bedne naše Lužice. Popolnoma umevno! Kdor-koli pozna Adolfa Černýja, more si to raztolmačiti. Černý**) da-si odličan pesnik genij, ni nikak

*) Gospod člankar nam piše v posebnem pismu: »Ako Vam ni kaj po volji, pa zopet napišite kako opombo. Pred očmi imajte to, da jaz odgovarjam za vsaki članek svoj«.

To izjavo našega gospoda sotrudnika naj blagohotno vzamejo na znanje tudi gospodje čitatelji naši.

Opomba uredništva.

**) Opozorjam nanj! Napisal je pa o Lužičkih Srbih že mnogo v razne česke in puje liste. Op. pisca.

idejalist »slovanske solidarnosti«, temveč marljiv delavec iste. Spomnite se samo njegovega članka v »Novi Dobi« (»Narodni naporu Lužičkih Srba«. Za »Novo Doba« napisal Adolf Černý.)

»Že od Kolarjevih časov — piše Černý v omenjenem članku — se govori in govori o nesrečni naši slovanski razcepjenosti, katera nas, žibke kljub velikemu številu našemu, predaja v neprijateljske roke, ali nas pak slabi v moči, ki jo brezkoristno trošimo žnjimi. Ne samo, da smo razcepjeni tudi politično in jezikovno, temveč naš demonski neprijatelj je posejal še mej nas mnogo semena neumevne nesloge iz vzrokov zgodovinskih, verskih, no in še iz bolj ničevnih in večkrat še bolj neumevnih — vsekakor pak škodljivih našemu okrevanju. Od tod so nam ta nezdrava vprašanja: rusko-poljoko, poljsko-malorusko, vprašanja jugoslovanska, češko-slovaška itd. Ni čudno, ko največji slovanski narod tako hladnokrvno gleda idejo slovansko, da so mali narodci v bedi. Nam ne pomaga tu niti primer: jedinstvo neprijateljev naših proti nam samim; — no, morda bi pomagal kak primer iz naše lastne rodbine. Tu ga imamo: Lužica, ta slovanski mikrokosmos, je naš primer«.

Resnica! Mi sami vidimo, predobro vidimo, kaj in kako delajo proti nam neprijatelji naši, ali ne ganemo se, ne maknemo se, samo včasih izbleknemo kako... To se vidi posebno na nas Slovenceh. Mrevarijo nas, mi jih pustimo, tepo nas, mi držimo!

Pa kaj hočemo! Saj smo ljudje mirne duše, ovčje naravi — Slovani!! Naša zgodovina pripoveduje, da nas je včasih bilo mnogo, da smo bili miren, pastirski narod, ki je pogostil vsakega, kogar-koli je našel... Mnogo nas je bilo... Sedaj pak pišejo, da nas je malo, grozno malo, pa da smo strašansko čudni: vedno mislimo, da nas je več, nego nas je.

Černý piše dalje v »Novi Dobi«: »Na neki čudni način se je ohranil v Germaniji mali ostanek, nekdanj mnogoštevilnega slovanskega naroda polabskega — Lužički Srbi. Ohranjeni so nam v nekaki opomin, da naj erpimo pouk iz njihove prošlosti in da naj se malo za izgled ozremo na njihove sedanje narodne napore in njihov trud.

»Lužički Srbi so najmanjši narod na svetu — Dr. A. Muka jih je našel v svoji »Statistiki Srba« 176.000, kjer je všteli tudi one Lužičane izven domovine, one po Nemčiji, Ameriki, Avstraliji. No, kljub temu malemu številu ne obupavajo nad boljšo bodočnostjo. Imeli so nekoliko apostolov, kateri so organizovali narodno delo za obrano onega, kar se je rešilo iz burne nekdanjosti. Imena velikih pokojnikov — Jana Smolera (1894.), Jaromira Lniša (12. decembra 1897) i. dr., znana so vsemu slovanskemu svetu. Smoler in Hornik sta bila tako čvrsta in tako vzvišena idejalista, da ostaneta na veke kakor najdiščejeva cveta Slovanstva... Odličnim njunim naslednikom je pak sedaj omenjeni dr. A. Muka, kateremu je prva in poslednja misel — Lužica.

»Lužičani so podrejeni dvema vladama: saski in pruski. Pod katero jim je slabše? Narod lužički veli: dva dedaka, obadva jednaka. Deli jih celó jezik na dva dela, torej imajo dve literaturi: gornjelužičko in spodnjelužičko.

Tu sta v resnici dva precej različna dijalekta, ki sta se razvijala samostalno že od davnih časov, tako, da se v 16. stoletju že moreta razločno videti. Lužičani imajo poleg vsega tega dve stranki: katoliško in evangelijsko, ki sta se globoko ukoreninili v narod. Imajo dva pravopisa: katoliškega in evangelijskega. Priprosto katoliški Lužičan ne zna čitati evangelijskim pravopisom pisano knjigo in obratno.

Černý je studiral Lužičke Srbe. Ta simpatični narod se mu je omilil in postavil ga je vzgledom vsem nam na čelo pregledu slovanskemu. Černý se nadeja, da se bomo večkrat ozirali na nje in jih podpirali bratsko pomočjo, kakoršne zaslužujejo gotovo.

Toliko tega jih loči, ali ipak delajo neumorno v zmislu jedinstva, ljubavi in vzajemnosti. Da! V mnogočem bi nam zamogli biti primerom. N. pr. Mi smo vsi katoličani (Slovenci), ali glej, kaki razpor je baš radi vere! Govorimo v dijalektih (kajkavsko, štokavsko), delimo se na narode. Cirilica nam je strašilo. Srb nam ni človek; on je vere pravoslavne, piše z cirilico, biva v kraljevini Srbiji, kneževini Črni Gori, v pokrajinama Bosni in Hercegovini..... t. j. izven naše »domovine«.

Ozrimo se na Lužičke Srbe, prestanimo biti oni tesnosrečni konservativci in se poprimimo prirodnih svojih prav. Pustimo zgodovino, glejmo na sedanost in mislimo na — bodočnost svojo!

V omenjenem dopisu se razlaga njihovo sedanje politično in kulturno stanje. Od tod seznamo tudi, da so Lužičani izgubili zopet jednega, kateri je bil krepak delavec na narodnem delu — Mósaka Klosopólskega (Mosig von Aehrenfeld). O tej priliki se spominja tudi minolosti Lužičke, v kateri je bil pokojnik važna ličnost. Ne bom navajal raznih znamenitih mest iz dopisa. Mislim v bodoče enkrat malo korenitejše ozreti se na Lužičke Srbe in o tem mi bode mej drugim tudi ta dopis izvrsten pripomoček.

Iz Varšave poročajo tudi precej žalostnih stvari! Rusi in Poljaki! Morete si jih misliti kedaj prijatelje? Rusi hočejo, da je ruščina prva, Poljaki se protivijo... Mej tem se dogajajo stvari, katere ne kažejo Ruse baš v lepi, svetli luči...

V Lvovu so jubileji... Poljska literatura lepo cvete. Vsaki dan skoro se pojavlja kak talent na polju lepe knjige... Drugače pa Židovi derejo siromašni narod; svoboda politična ni baš posebna. Pojavlja se skrajni demokratizem. Včasih teče kri »za krst častni i slobodu zlatnu« in polnijo se ječe... No, pa to ni najhujše!

V Pragi, dne 17. novembra 1898.

A. K. G.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 19. novembra.

O razkrinkanju kričača Wolfa piše »Information«: Posl. Daszinsky je v predzadnji seji podal zbornici poslancev junaštva Wolfa z be-raško mavho. Prav za prav ni povedal nič novega poznavateljem čeških odnošajev, a vzlic temu efekt ni bil nič manje izdaten. Na vso nesrečo pa je še poslanec Prade branil Wolfa. To je bilo seveda katastrofa. G. Prade je pripovedoval zbornici, da na Češkem se ni nabiralo za Wolfa, ampak za

njega — časopis. Obdaroval se torej ni mož, ampak njega — novčarka, »Razkritja« Daszinskega, kakor rečeno, prav za prav niso bila nikaka razkritja, ker so bile te stvari že znane, če tudi le v podrobnosti. Zabavno je bilo k večjemu opisovanje izsiljevanja, kakor se poslužujejo izvestni severo nemško češki človekoljubi — seveda sami ljudje pristno nemškega srea — v povspesjevanje narodne stvari. Pa tudi to je bilo že znano deloma. Drugače pa ne more škoditi, ako se v pravi luči pokaže ona Schönererjeva stranka, ki se ob vsaki priliki kaže kakor posebno prijateljico ljudstvu.

Srbija in Rusija. Odnosaji med Rusijo in Srbijo so hladni. Dokaz temu smo doživeli te dni. Za dan 13. t. m. je srbska privilegovana plovbena družba napovedala blagoslovljenje parnika, ki je dovoljenjem carjevim dobil naslov »Car Nikolaj II.« Na slavnost sta bila povabljeni kralj Aleksander in ruski poslanik Zadovski. Pred par dnevi pa je le-ta nenadoma odpotoval na Dunaj, ker se je hotel izogniti sestanku s kraljem Aleksandrom. Na srbskem dvoru je to osupnilo in slavnost se je odložila. Istotako se vsi neuspeli Srbije v Makedoniji pripisujejo napetosti mej Srbijo in Rusijo. Ruski poslanik niti ne pozdravlja ministerskega predsednika srbskega. Poslednji je dal zahtevo v Petrogradu, naj se Zadovski odpravi iz Belegrada, toda ruska vlada je odklonila to zahtevo. Celo do osebe kralja Aleksandra so jele baje ginevati simpatije carjeve.

Krečansko vprašanje. Prince Jurja, dospevskega v Atene, so vsprejeli najiskreneje, zlasti pa Krečani, bivajoči v Atenah. Le-ti so ga spremljali do kraljeve palače, noseči zastave neodvisnosti.

Med tem javljajo iz Carigrada, da je turška vlada odločena nadalje protestovati proti imenovanju prince Jurija Grškega guvernerjem na Kreti. Sluti se, da Turčijo hujska neka velevlad, najbrže — Nemčija. Sicer pa so 4 vlasti imenovala prince za sedaj le komisarjem, in bode imenovanje guvernerjem sledilo še le pozneje, ako prine dobro prebije svojo »skušnjo«.

Domače vesti.

Povodom godu pokojne cesarice so bile danes šole zaprte in se je ta dan proslavil, kakor običajno, z službo božjo. Zvesti podaniki vladarske hiše avstrijske so se družili danes v iskreni molitvi za dušni blagor blagopokojne cesarice.

Radi Marijinega praznika, ki je v Trstu zapovedan praznik, izide prihodnje izdanje »Edinosti« v torek ob 9. uri predpoludne.

Imenovanje. C. kr. poštna koneipista dr. Karl Pircher v Inomestu in dr. Avrelijan Jeroniti v Trstu sta imenovana poštoma komisarjema v Trstu.

Povej mi, kdo te hvali in jaz ti povem, kdo si! Predčerašnji »Indipendente« je napolnil skoro dve koloni obdolženji in zatožbami na adresu laških odvetnikov in zlasti odvetniške zbornice. Očita jim indiferentizem, nevarnost v narodnih stvareh. In zakaj? Zato, ker ti možje z vso svojo inteligenco, vsem talentom svojim in vso zgovornostjo svojo še niso mogli dokazati do sedaj, da v Trstu ne veljajo — obstoječi zakoni avstrijski!!! In nič več in nič manje bi morali dokazati ti gospodje, ako bi hoteli dokazati to, kar zahteva od njih bojeviti »Indipendente«, kajti drugače ni mogoče, da bi se na deželnem sodišču izključil slovenski jezik, na sodišču s tisoči slovenskega prebivalstva. In na tej »Indipendencevi« črni sliki o italijanskih odvetnikih se tem lepše blesti figura velikega socialista Camberja! Njemu izreka radikalno glasilo vse svoje priznanje in ga stavlja v izgled vsem tržaškim odvetnikom. Sicer tudi ta mož ni dokazal ničesar v prilog »Indipendencevim«, vsakemu pravu v obraz bijočim zahtevam, ali trdil je, kar trdi »Indipendente«, tem glasneje, čim intenzivneje je občutil, da je napovedal vojno zakonu, načelu enakopravnosti! Sodrug Camber se je ovekovečil sicer na najžalostnejši način, ali v odškodnino mu je obila pohvala od strani »Indipendenta«. S tem pa so prišli računi s Camberjem popolnoma na čisto, kajti, če kedaj, velja tu pregovor: povej mi, kdo te hvali, a jaz ti povem, kdo si!

Še nismo zadovoljni. Na naš poziv do »Slov. Naroda«, naj nam vendar enkrat poda konkreten

nasvet, kako bi bilo možno po njegovem mnenju urediti plače učiteljem na Goriškem, nam odgovarja »Narod« v svoji številki od minolega četrtega nastopno:

»Edinost« bi bila lahko iz naših člankov posnela, kako si mislimo rešitev tega »nesrečnega vprašanja«, a ker tega ni storila, formulujemo naše nasvete tako-le: Slovenski poslanci naj vstopijo v dež. zbor, naj nasvetujejo ustanovitev šolskega zaloge in naj, če bi se Lahji ne udali, naprosijo knezoškofa, da jim pride na pomoč. Ako knezoškof tega ne stori, se morajo odločiti za regulacijo plač brez šolskega zaloge, čemur Italijani ne bodo mogli nasprotovati.

Ta nasvet »Naroda« bi bil jak lep, ako bi mu ne bil zaključek tam, kjer bi morala pričeti še le — glavna beseda. »Narod« se moti, ako misli, da nismo pazno sledili njegovim člankom o učiteljskem vprašanju na Goriškem. Narobe, sledili smo prav pazno. A prav to je, da ob vsej svoji paznosti, nismo mogli (poieg opisov bednega stanja učiteljev in neizogibne potrebe regulacije plač) zaslediti česa podobnega konkretnemu nasvetu: kako, kje in iz čegavih žepov naj se urede plače, ako se namreč ne bi izpolnilo, kar nasvetuje »Narod«, da bi naši poslanci storili po svojem zopetnem vstopu v deželni zbor!! Poslanci naj bi nasvetovali ustanovo deželnega šolskega zaloge in če bi se Lahji ne udali, naj bi naši poslanci naprosili knezonadškofa za pomoč! In če bi knezonadškof ne hotel storiti tega, pa naj se odločijo za regulacijo plač brez nekega zaloge!

Vse lepo rečeno, le škoda, da je rečeno jedno, storjeno drugo. **Kako, od kje vzeti potrebnih sredstev?** To je glavno vprašanje, to je tista »mrtva točka«, preko katere ne more učiteljsko vprašanje na Goriškem. Gledé te točke smo želeli od »Naroda« konkretnega nasveta, to pa tem bolj, ker učitelji sami trde, da nikakor nočejo, da bi došlo zanje bolje na ta način, da bi bilo za kmeta slabje, in je neki učitelj v »Soči« formuloval celo zahtevo: »Razbremenite kmete, pomagajte učiteljem!«

Kako, kako? Tu se nam godi tako, kakor se je godilo nekemu učitelju v tržaški okolici (poznane mu veseljak in šaljeven). Rad bi bil jedel kaj dobrega. Vzel je v roko »Kuharske bukve«. Obrčal je strani sem in tja, čital ta oni dobri »nasvet«. »Vzemi toliko moke, toliko jajec, toliko masla, toliko sladkorja, toliko sladkih rozin itd. itd.«, da so se siromaku kar sline cedile. »Vzemi!«, si je mislil, »to je vse lepo, ali kje naj vzamem?!« In šel je še tja zadej v »kazalo«, da-li morda ne izve tam, kje naj vzame, kakor mu izborna kuharica velevala zaporedoma?! Ali tudi tam ni našel ničesar in ježno je zalučal knjigo v kot žalostnim spoznanjem, da ne pomagajo tudi najboljše »Kuharske bukve«, če — ni kje vzeti!!

Tako je gospôda! Zato še sedaj nismo zadovoljni z odgovorom »Naroda«, Zato prosimo še enkrat konkretnega nasveta, kako naj se regulirajo plače — posito, da bi naši poslanci vstopili v deželni zbor — brez šolskega zaklada in ne da bi se obremenil kmet?!

Naša pevska društva v Trstu in po okolici. Pišejo nam: Kolike važnosti in narodne koristi so nam razna pevska društva in po istih prirejene društvene veselice v Trstu in v okolici, ve in zna največ povedati le oni, kdor se je osebno prepirčal in je več ali manje deloval v teh društvih. Koliko truda in požrtvovalnosti je treba od strani dotičnih društvenih voditeljev ob prilikah, ko se pripravljajo dotično društvo za kako veselico! Navadno morajo delati le posamičniki in žrtvovati, ako nočejo, da njih društvo ne obnemore ali celo — zaspi. O, naj si bode! Vse bi bilo pozabljeno, da je bila dotična veselica vsaj primerno obiskana od domačinov in bližnjih rodoljubov, toda čisto se dogaja, da naši narodnjaki radi — pozabijo. In pogostoma je čuti post festum praznih izgovorov, na primer: Nisem vedel, sem pozabil, ali pa celo: nisem dobil povabila! S tem je torej poplačan ves trud, zamuda časa in razni troški. Posamični členi, zlasti oni, ki so omahljivi, videči, da so prezirani tudi tu, jamejo se kujati in polagoma se umikajo iz društva, a društvo postaja onemoglo.

Rodoljubi! Tako ne sme več biti! Ko smo izvedeli, da je kako bližnje bratsko nam društvo napovedalo kako narodno slavnost, udeležimo se je sami in agitujmo med drugimi, da dobi naše ljudstvo po deželi toli potrebne vspodbuje. Zlasti

po dovršenem vsporodu naj bi se zbirali v prijazno domačo družbo, tu naj bi zmožnejši govorniki navduševali in poučevali našega prostaka za njega blagor in napredek! Le tako bomo povspesjevali napredovanje in razvoj naših pevskih društev v Trstu in po okolici. Vsi izgovori, kakor smo jih naveli gori, so prazni. Isti izvirajo ali iz nelepega častiželja, ali pa naj bi pokrivali nemarnost v narodnem pogledu.

Rodoljubje naše, to bodi nam vsem v vabilo, ne pa lepo tiskani in opremljeni papir z laskavim naslovom!

V malem času imeli bomo priliko prisustvovati trem lepim koncertnim veselicam v mestu in okolici.

Prva enaka, izredno zabavna veselica bode jutri 20. novembra v Barkovljah, katero prirede vrle pevke tamošnjega pevskega društva »Adrija« in to za nabavo nove društvene zastave. Ne le odborniki, načelniki in pevovodja, ampak vsi, vsi delajmo in opominjajmo se in ne pozabimo jutri na naše Barkovlje!

Heros.

Našim — veseljakom. Pišejo nam: Često sem opazoval kako naši priprosti ljudje le preradi pogledajo v čašo — malec pregloboko. Opažal sem naše, kajti za druge mi ni mari, da-si priznavam, da bi se dalo veliko več pisati o drugih, nego o naših. Meni leže na srečo le oni, ki se ne zgublajo v opojnih pijačah iz navade, ki niso pijanci v pravem pomenu te besede, nego jaz govorim tu le o poštenih, pridnih delaveih, ki le od slučaja do slučaja prestopajo mejo zmernosti,

Premnogokrat moramo čitati, kako so zaprli tega ali onega, ker je kalil ponočni ali podnevni mir (da, tudi podnevni, ker vedite, da petje in kričanje je prepovedano tudi po dnevu) ali — kar je še huje, ker se je zoperstavljal redarjem, ko so ga isti opominjali, naj bode miren.

Pred časom sem imel priliko slediti in opazovati šestorice takih veseljakov, ki so priukali od velike vojašnice sem po ulici Caserma. Stražar jim je sledil ter jih opetovano opominjal, naj mirujejo. Stražar bi bil lahko energičneje postopal in posledica bi bila ta, da bi se par veseljakov moralo iti hladiti v ne baš prijetni hotel — v ulici Tigor! Uvažujte ta mali opomin in videli bode, da bode to koristno za vas in za vaše družine! Redarjem pa polagamo na sree, da naj postopajo blagohotno, osobito, ko vidijo, da imajo posla vinjenimi poštenjaki, ker v poslu takimi sicer dobrimi in poštenimi ljudmi ni vsikdar na svojem mestu.

Opazovalec.

V spomin na Nje Veličanstvo, pokojno cesarico, priredi »Glasbena Matica« jutri v nedeljo dne 20. nov. 1898., v Sokolovi dvorani »Narodnega doma« I. redni koncert, pod vodstvom koncertnega vodje gosp. Mateja Hubada. Pri koncertu sodelujejo: gdč. Mařenka Stropnická, sopran; gdč. Wanda Radkiewicz, alt; gosp. Fran Pacal, član dvorne opere in dvorne kapele na Dunaji, tenor; gosp. Aleksander Nosaliewicz, operni pevec na Dunaji, bas; pevski zbor »Glasbene Matice«; orhester »Glasbené Matice« in oddelek sl. godbe c. in kr. pešpolka Leopolda II. kralj Belgijcev, št. 27. Vspored: 1. Ludwig van Beethoven: »Zalobna koračnica« (Adagio assai) iz simfonije v Es-dur (št. 3. Eroica) za veliki orhester. 2. Wolfgang Amadeus Mozart: »Requiem«, za soli, zbor in orhester. Začetek ob 5. uri, zvršetak ob polu 7. uri.

Razstava goveje živine v Kopru. Dne 26. t. m. bode v Kopru razstava goveje živine za sodna okraja Koper in Piran.

Lastniki najlepših živalij dobe darila in sicer:

1) za najlepše bike in bičke od 9 mesecev do 3 let: jedno darilo 40 gld., dve po 30 in dve po 25 gld.;

2) za najlepše krave od 2 do 5 let: jedno darilo 20 gld. in jedno 10 gld.;

3) za najlepše junice, stare preko 18 mesecev: dve darili po 10 gld.;

4) za najlepše pare volov za vprego: dve darili po 60 gld. in dve po 40 gld.

Za podpore je dovolila država 200, dežela 200 gld.

Začetek razstave ob 8. uri zjutraj.

Natanjnejša pojasnila daje kmetijska zadruga v Kopru.

Poziv! Odbor pevskega društva »Kolo« pozivlja vse gg. pevke in pevce, da pridejo jutri dne 20. t. m. točno ob 2. uri popoldne na pevsko vajo, ki bo v navadnih prostorih in sicer od 2.—3. ure možki zbor, od 3.—5. pa mešani zbori.

Ker se bliža društveni veliki koncert, so naprosene pevke in pevci, naj redno zahajajo k vajam.

Odbor.

„Slovenke“ št. 24. je izšla danes in prinaša sledečo vsebino: Mária II.: »Sokol«, pesem. Y. Z.: »Klevetnikom...«, pesem. »Z«: »Sličice«. Medved: »Pesem stare Drumlje«. Grof Lev Tolstoj. Medved: »Onemeli Slavec«, pesem. — Severin: »Znameniti slovanski skladatelji«. Mária II.: »Po ovinskih pesem«. »Žensko vprašanje«. — Književnost in umetnost. — Razno. — Doma.

Gospoda župana Plesa je danes predpoludne sodišče izpustilo na svobodo.

Odmevi razprave proti Devinceem. Sinoči po dovršeni razpravi sta šla po Corsu domov dva narodnjaka. Prehitel ju je neki sodni uradnik, a tikoma pred njima je srečal istega neki gospod, ki je uradnika naglo vprašal: Kako je šlo? Uradnik: »Nič, samo osem mesecev!« Ker sta pa bila le dva obtožena obsojena na osem mesecev, ugibala sta rojaka, je-li sta gospoda mislila kamenoseka iz Mavhinj — ali župana Plesa!

Ves svet — tudi Italijani — je bil presečen po strogosti kazni, ki je zadela gosp. Plesa, a dotičnemu gospodu je bilo to »samo«. Ta »samo« pada kakor elektriški žarek na mišljenje naše birokracije.

Poleg gospodičin je bil od vseh obtožencev oproščen jedino le stari nadšestdesetletni — berač Pečkar. Ko mu je rekel predsednik: »Hodite z Bogom!« se je mož malone vstrašil, rekši: »Kam zdaj?!« Skoro se je zdelo, da bi bil mož rad »sedel« čez zimo, a prav njega so osvobodili.

Kazenska razprava radi izgrediv devinskih in nabrežinskih. (II. partija.) Včeraj so se vršili govori državnega pravdnika in braniteljev.

Državni pravdnik je govoril jako rezko in in se je sosebno pečal z gospodom Plesom. Odgovarjala sta mu temeljito branitelja dr. Pretner in dr. Gregorin. Zlasti poslednji je v dvehurnem govoru dokazoval nekrivdo gospoda Plesa. Gospod državni pravdnik je v svoji repliki hotel dokazati, kako tudi dejstvo, da je gospod Ples — a povdarjamo, da še le potem, ko gaje obtoženece Boltar opetovano prosil za odpustenje — zadnji dan razprave dal roko istemu, priča, da se Ples čuti krivega, kajti na Plesovem mestu, ako je res nekriv, ne bi bil storil nikdo drugi kaj takega. Na to je odgovoril branitelj dr. Gregorin: Tudi Odrašenik na križu je vskliknil: Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo! Gosp. Ples je mehkega in blagega srca in ni mogel drugače. Kaj bi bil storil gospod državni pravdnik v takem slučaju, je zame vse jedno.

Ob 9. uri zvečer razglasila se je po tridnevni razpravi razsodba, s katero so bili obsojeni:

1. Ivan Pečkar na 7 mesecev težke ječe; 2. Martin Boltar na 13 mesecev težke ječe; 3. Alojzij Gabrovec na 4 mesece težke ječe; 4. Avguštin Gabrovec na 7 mesecev težke ječe; 5. Josip Legiša na 6 mesecev težke ječe; 6. Josip Širca na 13 mesecev težke ječe; 7. Ivan Furlan na 4 mesece težke ječe; 8. Fran Furlan na 3 mesece težke ječe; 9. Ivan Furlan na 8 mesecev težke ječe; 10. Josip Lupinc na 7 mesecev težke ječe; 11. Karol Gabrovec na 7 mesecev težke ječe. 12. Avguštin Trčon na 7 mesecev težke ječe; 13. Josip Trevn na 5 mesecev težke ječe; 14. Lovro Živic na 13 mesecev težke ječe; 15. Josip Škabar na 16 mesecev težke ječe; 16. Friderik Ples na 8 mesecev težke ječe; 17. Alojzij Žbogar na 6 tednov zapora; 18. Anton Gruden na 7 mesecev težke ječe; 19. Anton Trčon na 13 mesecev težke ječe.

Popolnoma oproščeni so: Miha Pečkar, Marija in Ivanka Ples in učiteljica Laura Scholz.

Delomir oproščeni so in sicer Fran Furlan zločina po § 83., Alojzij Žbogar zločina po § 85a. Josip Škabar zločina po § 152. in 157., Avguštin Gabrovec zločina po § 85a in b in **Friderik Ples je oproščen gledé obdolžitve Martina Boltarja, da bi mu bil dal orodje**, da razbija žnjim poslopje šole »Lege Nazionale«. Obsojen je župan Ples le radi tega, ker je smatral sodni dvor dokazanim, na podlagi izpovedeb dveh soobtožencev proti izpovedbi enega zapriseženega svedoka, da je zavpil **enkrat**

»živio! Dol Lega!« — Ta vsklik smatral je sodni dvor kakor sokrivdo na zločinu javnega nasilstva po §§ 5. in 85a ter mu je za to naložil kazen — **8 mesecev**.

Odvetnik dr. Gregorin je priglasi takoj pritožbo ničnosti in vsklie radi previsoke kazni.

Za vse obsojence upotrebil je sodni dvor olajševalno okolnost ganenja srca. **Samo za župana Plesa jo je izključil.**

Danes se je začela tretja razprava radi nabrežinskih izgrediv proti 38 obtožencem. Obtožnico prinašamo na drugem mestu.

Koledar.

Danes v soboto 19. novembra: Elizabeta, kraljica;

Jutri v nedeljo 18. novembra: 25. pob. Feliks Val., spoz.

Solnčni:

Izhod ob 7. uri 31 min.

Zahod „ 4. „ — „

Lunin:

Izhod ob 12. uri 20 min.

Zahod „ 10. „ 7 „

Ta je 47. teden. Danes je 322. dan tega leta, imamo torej še 43 dni.

Kazenske razprave radi izgrediv v Devinu in Nabrežini. (III. partija.)

Državno pravdnštvo toži:

1. Frana Kačič Antonovega in Katarine iz Vižovlj, v okraju Komen, pristojnega v Mavhinje 20 let starega, katoličana, neoženjen, kamenolomec, nepismenega, nekaznovanega;

2. Frana Škabar Andrejevega in pok. Marije, iz Kostanjevice, 24 let star, kat. vere, neoženjen, kamenolomec, nepismenega, že kaznovan;

3. Štefana Kolman Štefanovega in Terezije, iz Kostanjevice, 25 let star, katoliške vere, neoženjen, kamenolomec, vedoč čitati in pisati, že kaznovan;

4. Frana Trampuš Matejevega in Katarine roj. Okretič, iz Kostanjevice, 21 let star, kat. vere, neoženjen, vedoč čitati in pisati, kamenolomec, že kaznovan;

5. Vincenca Martina Okretič pok. Ok. Josipa in pok. Marije, iz Kostanjevice, 25 let star, kat. vere, neoženjen, kamenolomec, nepismenega, že kaznovan;

6. Rafaela Novak Josipovega in Marije iz Kostanjevice, 17 let star, kat. vere, neoženjen, kamenolomec, vedoč čitati in pisati, nekaznovan;

7. Alojzija Urdih pok. Josipa in Terezije, iz Kostanjevice, 18 let star, kat. vere, neoženjen, dninar, vedoč čitati in pisati, nekaznovan;

8. Rudolfa Sulčiča Andrejevega in Josipine, iz sv. Križa, pristojen v Trst, 16 let star, kat. vere, neoženjen, klesar, vedoč čitati in pisati, nekaznovan;

9. Leopolda Godnik pok. Antona in pok. Marjane, iz Jablenca, pristojnega v Komen, 21 let star, kat. vere, neoženjen, dninar, nepismenega, že kaznovan;

10. Petra Klariča Antonov Martinovega in Ane iz Vižovlj, pristojen v Mavhinje, 25 let star, kat. vere, neoženjen, kamenolomec, vedoč čitati in pisati, nekaznovan;

11. Karola Kolman Štefanovega in Terezije iz Kostanjevice, 20 let star, kat. vere, neoženjen, kamenolomec, vedoč čitati in pisati, že kaznovan;

12. Avgušтина Colja Ivanovega in Josipine, iz Vižovlj, 18 let star, kat. vere, neoženjen, kamenolomec, vedoč čitati in pisati nekaznovan;

13. Antona Kovačič Antonovega in Marije, iz Lokvice, pristojen v Opatje selo, 22 let star, kat. vere, neoženjen, kamenolomec, vedoč čitati in pisati, nekaznovan;

14. Štefana Kovačič Antonov, iz Lokvice pri Goriši, 18 let star, kat. vere, neoženjen, kamenolomec, znajoč čitati in pisati, nekaznovan;

15. Josipa Frančeskin Josipovega, iz Kostanjevice, 18 let star, kat. vere, neoženjen klesar, vedoč čitati in pisati, nekaznovan;

16. Antona Godnik Jernejevega in Frančiške »Valonče«, iz Kostanjevice, 21 let star, kat. vere, neoženjen, kovač, vedoč čitati in pisati, nekaznovan;

A) da so dne 14. septembra 1898. pri Nabrežini po prejšnjem dogovoru in združeni med seboj in še z drugimi ljudmi, metavši mnogo kamenja proti hiši in delavnici in udarjajoč večkrat s polenom proti oknom delavnice Josipa Jucha, razbivši stekla in poškodovavši vrata in okna, hu-

dobno nanesli škodo lastnini istega Juha presegajočo 25 gld., — dočim je vsled tega nastopila nevarnost za telesno varnost oseb, nahajajočih se v hiši;

B) da so malo časa po priložnosti ad a. po prejšnjem dogovoru in združeni še z mnogimi drugimi ljudmi, metajoči mnogo kamenja proti hišam, porušivši vrata, poškodovavši zid, razbivši z udarci polen ali drugače stekla oknov, poškodovavši vrata in pohištvo, razorivši glorijs, in razbivši mramorne mize, ter sploh celi vrt Ivana Wildija, nanesli istemu hudobno škodo na njegovi lastnini, presegajočo vrednost 25 gld. — dočim je vsled tega stopila nevarnost za telesno varnost tam nahajajočih se oseb — torej radi hudodelstva javnega nasilstva predvidjenega v § 85. a, b, kaznivega po sledečem § 86.;

C) da so po prejšnjem medsebojnim dogovoru in združeni še z mnogimi drugimi,

a) v priložnosti ad A v svrhu da prisilijo Adama Desimona in druge italijanske delavce naj bi zapustili Nabrežino, odnosno Josipa Jucha naj bi jih odpustil;

b) v priložnosti ad B. v svrhu da prisilijo Karla Banchija in druge italijanske delavce, naj bi zapustili Nabrežino, odnosno Ivana Wildija naj bi jih odpustil — pretili istim s poškodovanjem na životu, na svobodi, in smrtjo, katera pretenja, z ozirom na znamenitost zažuganega zla in na posebne okoliščine onega časa so bile take, da so oni katerim se je pretilo, morali biti v strahu in so tudi bili po pravici v strahu, — torej radi hudodelstva javnega nasilstva predvidenega v § 98b k. z., kaznivega v smislu § 100. istega zakona z večjo mero kazni.

D) da so v priložnosti ad B. po prejšnjem dogovoru med seboj in združeni še z mnogimi drugimi prdrli nekateri tudi oboroženi v dvorišče in vrt hiše Ivana Wildi. in nekateri tudi v njegovo hišo in tam delali silo proti lastnini istega Wildija, metajoč kamenje in udarjajoč s polenom in drugače, ter proti osebi Karla Banchi v njegovi službi navalivšega s kamenjem in zahtevajoči ga, in to vse v svrhu, da bi ugodili svojemu sovraštvu — torej radi hudodelstva javnega nasilstva predvidjenega v § 83. k. z. kaznivega v smislu § 84, kaz. zak.;

Potem omenjene:

17. Josipa Pangos Josipovega in pok. Antonije, iz Berja v okraju Komen, 23 let star, katoliške vere, neoženjen, kamenolomec, vedoč čitati in pisati, že kaznovan;

18. Frana Pahor Andrejevega pok. Antonije iz Nove Vasi, pristojen v Opače selo, 22 let star, kat. vere, neoženjen, kamenolomec, vedoč čitati in pisati, že kaznovan;

19. Josipa Peric Avguštinovega in Ivanke, rojen in pristojen v Vojšćico pri Komnu, 19 let star, kat. vere, neoženjen, kamenolomec, vedoč čitati in pisati, nekaznovan;

20. Danijel Krt, pok. Antona in pok. Katarine iz Nabrežine Hruševce, pristojen v Štanjel, 28 let star, kat. vere, neoženjen, klesar, nepismen, že kaznovan;

21. Andrej Semolič Josipovega in pok. Josipine iz Brestovice, pristojen v Komen, 26 let star, katoliške vere, neoženjen, klesar, vedoč čitati in pisati;

22. Antona Kozmina pok. Antona in Katarine iz Kostanjevice, 18 let star, kat. vere, neoženjen, kamenolomec, vedoč čitati in pisati, že kaznovan;

E) da so v priložnosti ad A), po prejšnjem dogovoru in z drugimi med seboj združeni, metavši mnogo kamenja proti hiši in delavnici ter udarivši večkrat s polenom po oknih delavnice Josipa Juh-a, razbivši stekla in poškodovavši vrata in okna, hudobno nanesli škodo na lastnini istega Juh-a, presegajočo 25 gld., dočim je vsled tega nevarnost za telesno varnost oseb nahajajočih se v hiši, — torej radi hudodelstva javnega nasilstva, predvidjenega v § 25 a) in b) k. z., kaznivega v zmislu § 86 ist. k. z.

F) da so vedno v priložnosti ad A), po prejšnjem medsebojnim dogovoru in še z drugimi, v svrhu, da prisilijo Adama Desimona in druge delavce, naj bi zapustili Nabrežino — odnosno Josipa Juh-a, naj bi jih odpustil, pretili istim s poškodovanjem na životu, na svobodi in smrtjo, katera pretenja z ozirom na znamenitost zažuganega

zla, in na posebne okolščine onega časa so bile take, da so oni katerim se je pretilo morali biti v strahu in so tudi po pravici bili v strahu — torej hudodelstva javnega nasilstva po § 98 b) k. zak., kaznjivega v zmislu § 100 ist. zak.

23. Vincence Švara pok. Josipa in Katarine iz Preserja, pristojen v Komen, 37 let star, kat. vere, neoženjen, dninar, vedoč čitati in pisati, že kaznovan;

24. Antona Legiša pok. Josipa, po domače Kupič, in od Lucije, roj. in pristojen v Devin, 39 let star, kat. vere, oženjen, z otroki, klesar, analfabeta, nekaznovan;

25. Emanuela Stepančič Franovega iz Zagraja, 21 let star, kat. vere, neoženjen, kamnolomec, vedoč čitati in pisati, nekaznovan;

26. Ivana Brajdič Ivanovega, iz Skopega, v okraju Sežanskem, 20 let star, kat. vere, neoženjen, vedoč čitati in pisati, kamnolomec, nekaznovan;

27. Antona Štrekelj pok. Ivana, iz Gorjanskega, 45 let star, neoženjen, dninar, vedoč čitati in pisati, nekaznovan;

28. Antona Besednjak Ivanovega iz Sute, 16 let star, kat. vere, neoženjen, klesar, vedoč čitati in pisati, nekaznovan;

29. Alojzija Dorbež Josipovega iz Kostanjevice, 30 let star, kat. vere, oženjen, klesar, vedoč čitati in pisati, že kaznovan;

30. Frana Jazbee Franovega iz Jablanca, okraj Komen, 17 let star, kat. vere, neoženjen, klesar, že kaznovan;

G) da so v priložnosti ad B), po prejšnjem medsebojnem dogovoru in združeni še z mnogimi drugimi, metanjem kamenja proti hišam in s tem, da so porušili vrata, poškodovali zid, udarjajoč s polenom in drugače, razbili stekla oken, poškodovali vrata in nekaj pohištva, razdrli glorieta, mize in sploh vrt, vse lastnino Ivana Wildi-ja, nanesti istemu hudobno škodo na premoženju, presegajočo 25 gld., dočim je vsled tega nastopila nevarnost za telesno varnost tam nahajajočih se oseb — torej radi hudodelstva javnega nasilstva, predvidjenega v § 85 a) in b) k. z., kaznjivega v zmislu sledečega § 86 istega zak.

H) da so v priložnosti ad B) po prejšnjem medsebojnem dogovoru in združeni z mnogimi drugimi, v svrhu, da bi prisilili Karla Banchi-ja in druge italijanske delavce, naj bi zapustili Nabrežino, odnosno Ivana Wildi-ja, naj bi jih odpustil, pretili istim s poškodovanjem na životu, na slobodi in smrtjo, katera pretenja z ozirom na znamenitost zažuganega zla in na posebno okolščine onega časa, so bila taka, da so oni, katerim se je pretilo, morali biti v strahu, in so tudi bili v opravičenem strahu — torej radi hudodelstva javnega nasilstva po § 98 b) k. z., kaznjivega v zmislu § 100 ist. zak. z večjo mero kazni;

I) da so v priložnosti ad B), po prejšnjem medsebojnem dogovoru in združeni še z mnogimi drugimi, pridrli, nekateri tudi z orožjem v dvorišče in vrt, a nekateri tudi v hišo Ivana Wildi-ja, in tam delali silo proti premoženju istega Wildi-ja, metajoč kamenje, udarjajoč s polenom in drugače, ter proti osebi Karla Banchi-ja v njegovi službi navalivši ga s kamenjem in zahtevajoč ga in to vse v svrhu, da bi ugodili svojemu sovražstvu — torej radi hudodelstva javnega nasilstva po § 83 k. z., kaznjivega po § 84 istega zakona;

o b t o ž u j e

nadalje omenjene:

Frana Pahor-ja Andrejevega,
Frana Kačič-a Antonovega,
Frana Škarbar-ja Andrejevega,
Štefana Kolman-a Štefanovega,
Frana Trampuša Matejevega,
Rafaela Novak-a Josipovega,
Alojzija Urdih-a pok. Josipa,
Antona Codnik-a Jernejevega,
Rudolfa Sulčič-a Andrejevega,
Josipa Pangos-a Andrejevega,
Josipa Perič-a Avguštinovega,
Andreja Semolič-a Josipovega,

L) da so v priložnosti ad A), po prejšnjem medsebojnem dogovoru in združeni še mnogimi drugimi, pridrli, nekateri tudi z orožjem v hišo, in potem v dvorišče Josipa Juh-a, metajoč kamenje, udarjajoč s polenami, in drugače, ter proti osebi Adama Desimon-a v njegovi službi, navalivši ga in udarjajoč ga in vse to v svrhu, da bi ugodili

svojemu sovražstvu — torej radi hudodelstva javnega nasilstva po § 83 k. z., kaznjivega v zmislu sledečega § 84 k. z.

in

Frana Kačič-a Antonovega,
Frana Pahor-ja Andrejevega,
Josip-a Perič-a Avguštinovega,
Alojzija Urdih-a pok. Josipa,
Rudolfa Sulčič-a Andrejevega,

M) da so v priložnosti ad A) ravnaše z sovražnim namenom udarili s pestmi in poleni Adam-a Desimon-a, vsled česar je isti zadobil razun lahkih ran, na glavi in na desni roki dve po naravi težkih rani, ker združene s pokvarjenostjo zdravja in nezmožnostjo poškodovanega, opravljati svoj poklic za najmanj 20 dni, ne da bi se moglo trditi za enega ali drugega, da je zadal omenjene težke rane;

torej vseh pet radi hudodelstva težke telesne poškodbe predvidjenega v §§ 152., 157, k. z. kaznjivega v smislu tega poslednjega §.

Anton-a Besednjak-a Ivanovega;

N) da je v priložnosti ad B., kedar ga je e. kr. žandarmerijski postaje vodja Vincence Čigoj nagovarjal, naj neha od nasilstva proti hiši Wildi-jevi in naj se odstrani, zamahnil proti istemu s kladvom ali polenom proti levj rami in da se je s tem dejanskim silovitim lotenjem postavil nasproti eni v § 68. k. z. imenovanih oseb, katera je opravljala svojo službo, v namenu to spolnjenje ovreči, dočim je nasprotstvo sledilo z orožjem — toraj radi hudodelstva javnega nasilstva predvidjenega v § 81. k. z. kaznjivega v smislu § 82. z večjo mero kazni.

Rudolf-a Šulčič-a Andrejevega;

O) da je na večer 13. septembra 1898. v Nabrežini po prejšnjem dogovoru in združen z mnogimi drugimi, metajoč mnogo kamenja proti hiši Josipine Deloreneci in udarjajoč proti vratam, razbivši stekla oknov, poškodovavši pročelje (ospredje) in vrata ter razbivši nekoliko pohištva;

hudobno poškodoval lastnino iste Josipine udove Deloreneci in stem ji provzročil škodo na premoženju presegajočo 25 gld. — dočim je vsled tega nastopila nevarnost za telesno varnost oseb nahajajočih se v hiši;

toraj radi hudodelstva javnega nasilstva predvidjenega v § 85. a) in b) k. z. kaznjivega v smislu sledečega § 86. k. z.

P) da je v priložnosti ad O) združen z mnogimi drugimi v svrhu, da prisili Josipino udovo Deloreneci in njene domačine, naj bi zapustili Nabrežino, pretil istim s poškodovanjem na životu, na svobodi in smrtjo, katera pretenja z ozirom na znamenitost zažuganega zla, in na posebne okolščine onega časa, so bile take, da so oni, katerim se je pretilo morali biti in so tudi bili v opravičenem strahu;

toraj radi hudodelstva javnega nasilstva predvidjenega v § 98 b) k. z. kaznjivega v smislu § 100 z večjo mero kazni.

O b t o ž u j e k o n e č n o :

31. Benedikt-a Grgič-a Antonovega in Antonije, iz Berja, v okraju Komen, 17 let star, kat. vere, neoženjen, vedoč pisati in čitati, nekaznovan;

32. Frana Buzin-a Josipovega in Katarine, iz Kostanjevice, 30 let star, kat. vere, neoženjen, kamenolomec, vedoč čitati in pisati, nekaznovan;

33. Lovra Pangoš-a Tomaževga in Marije iz Brestovice, v okraju Komen, 29 let star, kat. vere, neoženjen, kamenolomec, vedoč čitati in pisati, že kaznovan;

34. Ernest-a Jurec-a Josipovega in Frančiška, iz Komna, 15 let star, kat. vere, neoženjen, klesar, vedoč čitati in pisati, nekaznovan;

35. Frana Grgič-a Gregorjevega in Marije iz Tubije, pristojen v Pliskovce-u, 28 let star, kat. vere, poročen, z otroci, kamenolomec, vedoč čitati in pisati, nekaznovan;

36. Angelj-a Furlan-a pok. Josip-a in od Marije iz Sute, pristojen v Komen, 25 let star, kat. vere, neoženjen, kamenolomec, vedoč čitati in pisati, nekaznovan;

37. Ivan-a Švara Alojzijevega in Josipine, iz Trnovice v okraju Komen, 20 let star, kat. vere, kamnolomec, vedoč čitati in pisati, nekaznovan;

Q) da so dne 14. septembra 1898. prvih sedem v bližini Nabrežine, a Ivan Gabrovec na večer istega dne v Nabrežini javno in v pričo več ljudi kričali večkrat »Ven Italijani!«, »Ven razboj-bojniki!« in da so s tem nagovarjali druge na sovražne izgrede in nasilstva proti osebam talijanske narodnosti, toraj na nenaravna in po zakonih prepovedana dejanja, vsled česar morajo odgovarjati radi prestopka predvidjenega v § 305. k. z. kaznjivega v smislu istega §.

Frana Škarbar-ja Andrejevega;

Vincence-a Martin-a Okretiča pok. Josip-a;

Štefan-a Kolman-a Štefanovega;

R) da se na večer 14. septembra 1898. v Kostanjevici, složno med seboj in še z enim drugim hudobno razbili nekaj steklenic in kozarcev, vsled česar je Andrej Umek imel škodo na premoženju manjšo od 25 gld.;

torej radi pregreška predvidjenega v § 468. k. z. kaznjivega v smislu istega §.

Brzjavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Dunaj 19. Povodom godu pokojne cesarice Elizabete so bile danes službe božje na Dunaju, v Budimpešti in po vseh glavnih mestih.

Dunaj 19. Na sprehajanju na vse vsučilišče je prišlo zopet do spopadov med nemškonalnimi in židovskimi dijaki. Jednega Žida so vrgli iz avle. Danes so nemški dijaki napadali tudi slovanske dijake, imenuje jih »parazite«. Prišlo je do spopada, a hkratu so se Nemci obrnili zopet proti Židom in jih pretepali prav pošteno. Došla je policija, ki je aretovala več dijakov.

Dunaj 19. Upravno sodišče je razpravljalo o pritožbi deželnega odbora isterskega proti naučnemu ministerstvu radi imenovanja učiteljev v Dubašnici, Brgudu, Vrtenelju, Vrbniku in Puntu, katera imenovanja je izvršil deželni šolski svet, ne da bi se bila izvršila poprej prezentacija od strani deželnega odbora. V tem vidi poslednji kršenje pravice, pristojne mu do prezentacije. Upravno sodišče je razsodilo, da ta po deželnem šolskem svetu izvršena in po ministerstvu za nauk in bogočastje potrjena imenovanja niso utemeljena v zakonu, da jih je torej razveljaviti.

Pariz 19. »Journal« in »Matin« oporekata vesti, da bi bili sinoči zaprli jednega generala ter da bi se bile vršile nove hišne preiskave.

Madrid 19. Nemški poslanik Radovitz je prijavil vladi oficijelno, da z ozirom na vreme nemški cesar ne obišče španskih pristanišč.

London 19. Danes je izšla kraljeva naredba, glasom katere se jeden del milice sme uporabiti tudi za službo v inozemstvu.

Poslano.*)

Danes v Trstu, čitam v sinočnjem »Slov. Narodu« trditev, da jaz kakor izvoljeni odbornik »Naše Straže« pripadam k stranki »Slov. Lista«. — Proti temu izjavljam: Zakaj je mene doletela čast odbornika »Naše Straže«, tega ne vem, ker mi o kakem dotičnem predposvetovanji ni ničesar znane. K stranki »Slov. Lista«, ako sploh obstoja, pa jaz ne pripadam, prav tako malo, kakor k stranki »Slov. Naroda«, katere še vedno ne smatram za identično z narodno stranko. Na svojem javnem delovanju se držim programa narodne stranke z dne 29. novembra 1894. leta in po njem uravnavam tudi svoje simpatije do raznih slovenskih listov in političnih moč. »Slov. Narodu« moram seveda tudi v bodoče prepuščati, da me predstavlja iz jednega tabora v drugega.

V Trstu, 19. novembra 1898.

Dr. Danilo Majaron,
deželni poslanec.

*) Za stvari, objavljene pod tem naslovom, ne odgovarja uredništvo.

Kašelj, hripavost in prsni katar

ublažuje in zdravi

pravi planinski kašelj olajšajoči sok
z »Deželne lekarne pri Mariji Pomagaj« M. Leusteka
v Ljubljani.

Cena 1 steklenice 50 novč. Razpošilja se z obratno pošto
najmanj 2 steklenici. II

ZAHVALA.

Podpisana se zahvalujeta zavarovalnici banki »Slaviji«, katera je nam po velikem požaru popolnoma v našo zadovolnost škodo izplačala tako da zamoremo vsakemu hišnemu posestniku toplo priporočiti.

A Ajdovščini, 18. novembra 1898.

Mih. Malih

Franco Mahkovic.

Glasovir

že rabljen, a v dobrem stanu se proda takoj za 30 gold.
Via Majolica št. 8 IV. nadstr.

Čeva za klobase

se prodajajo v trgovini A. Kovačič v Trstu
poštna ulica, poleg rdečega mosta.

Na prodaj ali v najem.

Pri sv. Mariji Magdaleni spodnji [pri pokopališču] proda se ali da se v najem hiša, hlev in več zemljišča.

Pogoji poizvejo se pri lastniku
Franu Bolet-u u Trstu.
ulica Aepuedotto št. 38.

Najnovejša trgovinska vest.

New-York 17. novembra. (Izv. brzojav.)

Pšenica za december 73 $\frac{3}{4}$, za maj 71 $\frac{1}{8}$. Koru-
za za december 38, $\frac{1}{4}$ za maj 39. Mast 522

Prijateljem dobre vinske kapljice pozor!

V gostilni „Konsumnega društva pri
sv. Ivanu“ toči se izvrstno vino, in sicer:
novi in stari refošk ter belo domače.

Vse po 48 nvč.

Za obilen obisk se priporoča

„Konsumno društvo“ pri sv. Ivanu.

Z močno verižico samo
gld. 5-50

Urajem in zasebnikom, ki rabijo
dobre ure, naznanja-
mo, da smo samo mi prevzeli razprodajo
novozamuljenih jubilejskih

Goldin-Remontoir ur

z izvrstnim poplavljenim preciziranim
reform-strojem.
Vred krasnega in elegantnega izdelka se
te ure z dvojnimi pokrovom ne dajo raz-
ločiti od pristnih zlatih ur celo od več-
akov. Krasno, elegantno pokrovi ostanejo
absolutno neoporečeni. Jamci se pisano
3-letni tek.

Cena komadu z elegantno veri-
žico iz goldina samo gld. 5-50

K vsaki uri škaflija iz usnja zastoj.
Dobiva se jedino od centralne zalogo

Antona Rix & brata

Dunaj II. Praterstrasse 16.

Razpošiljanje proti povzetju — Ako ne ugajajo, se denar vrne.

Te goldin ure so origina-
len švicarski fabrikat,
enako dobro ideče kakor
zlate ure
v vrednosti od
100 do 150 goldinarjev
in bodo razstavljene
v jubilejski razstavi.

Vsaka ura nosi
to varstvo, znamko

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo
dobiva se po 40 nvč., 70 nvč. in 1 gld. po vseh le-
karnah. Zahteva naj se to

splošno priljubljeno domače sredstvo

vedno le v originalnih steklenicah z varstveno znamko
„sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame
predvidnostno samo steklenice s to varstveno
znamko kakor originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Namizna jabolka.

Podpisani ima na prndaj vsakovrstna naj-
lepša gorenjska jabolka po 8 do 12 nvč.
kilogram. Razpošilja le od 25 kilogr. naprej.

Jakob Belec,

Otok pri Radovljici.

Tržaška posojilnica in hranilnica,

registrovana zadruga z omejenim poroštvom,

ulica S. Francesco št. 2, I. nad.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi
ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni
davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na
vknjižbo po 5 $\frac{1}{2}$ %, na menjico po 6%, na za-
stave po 5 $\frac{1}{2}$ %.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4
popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12
dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 10—12 dopoldne
in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

AITE & ZADNIK

V TRSTU,

via Nuova, vogel via S. Lazzaro 8.

TRGOVINA

TKANIN IN MODE.

Velika zaloga

moških in ženskih stof za vse letne sezone.

Velik izbor

plah, zagrinjal ter vsakovrstnega perila.

Zaloga drobnarije za šivilje, krojače in
kitničarke. — Veliki izbor perkala in satina
v najnovejšem risanju.

Sprejemajo se naročila moških oblek in
perila po meri.

CENE NIZKE.

Za mnogobrojni obisk se priporočata udana
AITE & ZADNIK.

Svoji k svojim!

Naznanjam sl. občinstvu, da sem odprl
novo trgovino na drobno in debelo
z jesihom in finim oljem
ter vsakovrstnega

kolonijalnega blaga

v ulici Poste Nuove šte. 3

(hiša Brunner.)

Josip Starè.

Pri moji tvrdki

Schivitz & Comp. v Trstu

se dobivajo

stroji vsake vrste in potrebščine k istim.
Sesalke in brizgalke vsake vrste. Cevi iz
kovin, kavčuka in platna. Medeni in broneni
ventili, pipe itd. Orodje za obrtništvo in
kmetijstvo. Vse iz prvih tu- in inozemskih
tovarn. Nove posode »Emeri« in škropilnice
proti peronospori svojega izdelka in druge.

Garantiram dobroto vsega blaga.

Cene nizke.

Velika zaloga v ulici Zonta številka 5.

Mat. Živic, inženir.

Izdelujem tudi načrte za napravo novih to-
varn, mlinov, vodovodov, cest itd. — Moja
tvrdka prevzame tudi izvrševanje istih del.

Svoji k svojim!

Slovenke! V ulici Stadion 20 je pekarija-prodajalica, katera
ima na prodaj vsako uro od 5. zjutraj do 10. zvečer sveži
kruh po navadni ceni. Razprodajalec, krčmarjem, gostilni-
čarjem in odjemalcem na debelo postreže se točno z odbitkom.
Blago se donaja tudi na dom! Drži vsakovrstne moke za
domače in fino pecivo, paštete, pristno domače maslo,
kranjske klobase, ciper, marsala, malaga in tamarindovec na
drobno in debelo. Sprejema v peko, kar kdo želi! Priporoča
se osobito slovenskim materam za pogosto obiskovanje, u-
dani Jakob Ferhove, lastnik.

Alojzij Progar, akademični podobar

(Atelier v Benediktinskem samostanu),

izdeluje po svojeročnih načrtih, osnutkih in modlih:
oltarje, tabernakelne, prižnice, krstilnike ter
vsakovrstne cerkvene podobe od lesa in marmorja,
katere reči tudi zajedno poslikuje in pozlačuje. Takisto
izgotavlja portrete po živih uzorih, nagrobne spo-
menike s posamičnimi kipi ali z umetno sestavlje-
nimi skupinami in vzvišeninami od preprostega kamna
do dragocenega kararskega mramorja in to povsem
vestno, pošteno in pristno.

Kole sar, a ne prodajalec naj sodi o kolesu

Kdor želi omisliti si v resnici

kolo najboljše vrste

od sloveče avstrijske znamke

„Styria“ in

„Styria“ original

— naj se obrne do —

L. Colobig v Trstu,

Via del Torrente šte. 10.

Jedini in glavni zastopnik za:

Trst, Primorsko in Dalmacijo.

Odlikovan

fotografski
„atelier“!

Acquedotto h. št. 25.

Usojam si. naznaniti sl. občinstvu, da
sem na Acquedottu št. 25 odprl svojo
filijalko. Atelier je urejen moderno in pre-
skrbljen aparati najnovejšega zistema. Foto-
grafije v vsaki obliki do naravne velikosti
na papirje vsaki obliki do naravne velikosti
platin itd. itd. Izdelovanje natančno, dovr-
šeno. Cene kolikor sploh možno nizke. Po-
sebnost se priporočam v izdelovanje skupin
rodbinskih in drugih; reprodukcij po vsaki,
tudi že obledeli fotografiji, oljnatih slik, a-
kvarelov; fotografij v naravnih barvah. —
Kdor se hoče prepričati, naj blagovoli osebno
obiskati moj atelier in si ogledati tam izlo-
žene slike! Atelier je na Acquedottu št. 25

Anton Jerkič,

odlikovan fotografski atelier.

V Gorici:

na Travniku 11.

V Trstu:

na Acquedottu 25.

Nova centralna čevljarnica

v Trstu.

Via Maleanton št. 2.

Bogat izbor čevljev

za gospode, gospe in otroke.

Delo solidno, trpežno in po mogočih kon-
kurenčnih cenah.

V prodajalnici

mrtvaških predmetov

G. MONTANELLI-JA

Ponte della Fabbra in Via Torrente

se dobiva

izbrana priprava za male in odrasle. Vsakovrstne
mrtvaške krsto. Venci in svetilce za pogrebe. Venci
iz biserov. Sveče iz voska in drugi pogrebni pred-
meti po najugodnejših cenah.

Jakob Klemenc, zaloga manufakturnega blaga

v Trstu, ulica sv. Antona št. 1.

priporoča častitim svojim odjemalcem svojo prodajalnico, preskrbljeno z vsemi manufakturnimi predmeti, zvezano s krojačnico za gospode.

Sokolska obleka kompl. gl. 23.—

Havelok nepremočljiv od 10 do 16 gl.

Velik izbor

suknenega in bombažnega blaga za moške obleke, sraje iz žide, volne, lawn-tenisa, platna itd., zapustile, ovratnikov, perila za moške, ovratnice v vseh barvah in formah, nogovile, rut, jopke vseh vrst posebno za turiste in kolesarje, modnih predmetov, rokavice iz nitij in kože, dežnikov in solunčnikov.

Povodom svečanosti jubileja Njegovega Veličanstva velik izbor narodnih in avstr. zastav, transparentov z avstrijskim orlom po najnižjih cenah.

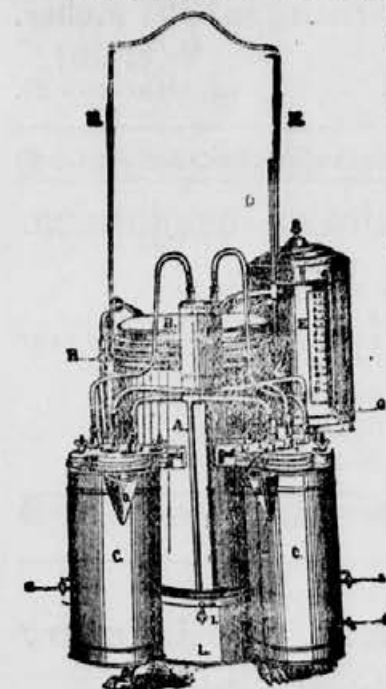
Na zahtevanje pošiljajo se uzorci vseh vrst z dotičnimi cenami, poštnine prosto.

Na zahtevanje cenik in prospekt.

Prva tržaška tovarna

aparato za napravljajanje plina acetilena

tvrdke ROCCO & C. v ulici Sanità št. 9.

Autorizirani instalaterji plina, vode in plina acetilen.

Aparat na acetilen od Josipa Rocca, patentiran v Avstro-Ogerski je absolutno najbolj praktičen in gotov, lahko rahel in ne eksplozivna, vsprejet od različnih zavarovalnih društev. Vsprejemajo se vsakovrstne kompletne naprave za hiše, restavracije, gledališča in mesta pod najugodnejšimi pogoji.

Velika zaloga najboljšega apnenega kislica, katerega kilogram daje 300 litr. plina.

Velik izbor svetilnic in pripadkov za razsvetljavo.

SPECIJALITETA CESTNIH SVETILNIC,

na 1 ali 2 plamena brez dovoda plina (priprave za dvorce [vile] kiješke in mala mesteca).

Vsprejemajo se dela za instalacije in popraviljanje dovodov.

Zaloga

v ulici Sanità št. 9.

Delavnica

v ulici S. Giorgio št. 1

„THE GRESHAM“ angleško zavarovalno društvo na življenje v Londonu.

Aktiva društva do 31. decembra 1897. Kron 159.997.579.—
Letno vplačilo premij in obresti do 31. decembra 1897. 28.823.375.—
Izplačana zavarovalnina in obresti od obstanka društva (1848.) 343.860.067.—
V letu 1897. izdanih 7468 polie za glavnicu od 67.331.351.91

Prospekti, ceniki in v obče vse druge informacije dopošljejo se vsakemu na pismeno vprašanje od niže imenovanega zastopstva, katero dopisuje v vseh jezikih.

Glavno zastopstvo v Trstu.

Via del Teatro št. 1, „Tergesteo“ Scala IV.

Iščejo se dobri agentje, zastopniki in potovalci.

Po vseh tržaških tobakarnah dobi se ravnokar izšlo povest

Čuvaj se senjske roke!

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. apostolskega Veličanstva.

XXXII. ces. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v tej državni polovini.

Ta denarna loterija, jedina v Avstriji zakonita dovoljena, obsega 12034 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 401.800 kron.

Glavni dobitek znaša

200.000 kron

Za izplačanje dobitkov jamči c. kr. loterijski zaklad.

Žrebanje nepreklicno dne 15. decembra 1898.

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke dobiva se pri oddelku za državne loterije na Dunaju, I. Riemergasse 7, v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti gratis za kupce srečk.

Srečke se dopošljejo poštnino prosto.

C. kr. loterijska direkcija
oddelek za državne loterije.

Slovenska gostilna

„PRI PETELINU“ v Trstu

sprejme v svoje lepe prostore vsacega lačnega in utrujenega gosta ter ga pogosti z jedjo in pijačo, da bo zadovoljen.

Gospodar gostilne

ANTON VODOPIVEC

priskrbel svojim gostom hladnega, vedno svežega piva, jelo noo, vina belega in črnega ipavskega in butiljke. Prijazna gospodinja pa Vas postreže z tečnim zajuterkom, kosilom, večerjo, na željo gosta.

Da bolje ustrezem svojim cenj. gostom, posebno pa trudnemu popotniku, napravil sem tudi spalnice z mehkiimi, in čednimi posteljami, katere oddajam svojim gostom na željo v prenočišče. — Cena je zmerna.

Vse prav čedno, zdravo in ceno. — Popotnik, ko pride v Trst, ozri se na krasno tablo:

ulica Ghega št. 7. — „PRI PETELINU“ — ulica Ghega št. 7.

Carl Greinitz Neffen,

Na Corsu št. 33.

podružnica Trst.

Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo,

traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitnega železa,

vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč,

peči in štedilna ognjišča,

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne,

nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.